

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/56/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6320010060
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mário Šulej
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6320010060.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mária Šuleja a sudcov JUDr. Jozefa Ryanta a Mgr. Jána Bednára, na verejnom zasadnutí dňa 30. júna 2021 v trestnej veci obžalovaného Q. Q., za prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Tr. zák., o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Brezno zo dňa 15.04.2021, sp.zn. 3T/21/2020, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr.por. odvolanie obžalovaného Q. Q. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný uznaný za vinného z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

dňa XX.XX.XXXX o XX.XX hod. v O., D. 2, v prevádzke pobočky G. - G., si od zamestnankyne Q. S. vypýtal na vyskúšanie zlatý pánsky pečatný prsteň so zirkónovým kameňom hmotnosti X,XX g, pričom povedal, že tento prsteň si berie a následne bez zaplatenia ušiel, čím spôsobil I. G. - G., V., kpt. K. 5, H.: XX XXX XXX škodu vo výške XXX,- A., uvedeného konania sa dopustil, hoci už bol trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 29.10.2018, č.k. XT/XX/XXXX - XX, právoplatným dňa XX.XX.XXXX, uznaný za vinného z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 Tr. zák., za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 roky s podmienočným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní 3 roky a trest zákazu činnosti vykonávať súkromno-podnikateľské činnosti v trvaní 4 roky. Za to mu bol podľa § 212 ods. 2 Tr. zák., § 56 ods. 1,2 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. uložený peňažný trest vo výške XXX,- Eur. Podľa § 56 ods. 3 Tr. zák. mu bolo povolené splácanie peňažného trestu po 15,- Eur mesačne, počínajúc nasledujúcim mesiacom po právoplatnosti tohto rozsudku. Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. mu bol pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu uložený náhradný trest odňatia slobody vo výmere 3 mesiace.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný odvolanie prostredníctvom svojho obhajcu písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 19.04.2021, ktoré odôvodnil ďalším písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 17.05.2021, a to proti výrokom o vine a o treste, ako aj proti konaniu, ktoré im predchádzalo.

Najprv poukázal na výrovkovú časť napadnutého rozsudku, s ktorou sa však nestotožnil, keďže ho považoval za nesprávny a nezákonný. Následne citoval ust. § 23 Tr. zák., podľa ktorého ten, kto pre duševnú poruchu v čase spáchania činu inak trestného nemohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný, ak tento zákon neustanovuje inak. Zdôraznil, že na hlavnom pojednávaní uviedol, že v čase spáchania skutku trpel takou psychickou poruchou, v dôsledku ktorej nemohol rozpoznať protiprávnosť svojho konania, ani ho ovládať. Navyše jeho konanie bolo ovplyvnené aj pozitívnym alkoholom v kombinácii s liekmi, ktoré mu predpísala jeho psychiatricka.

Nesúhlasil s argumentáciou okresného súdu, ktorý uviedol, že psychické problémy začal uvádzať až potom, čo mu bol doručený trestný rozkaz v tejto trestnej veci, čo svedčilo o účelovosti jeho tvrdení. Keďže v čase skutku bol ovplyvnený pretrvávajúcou psychickou poruchou, ktorú si v danom

čase nevedomoval, práve z tohto dôvodu bezprostredne po spáchaní skutku neuvádzal, že jeho konanie súviselo s týmto psychickým ochorením. Nevedel, že táto skutočnosť môže mať význam v prebiehajúcom trestnom konaní. Deň po spáchaní skutku bol vyšetrený na urgentnom príjme v Banskej Bystrici, kde bol u neho zistený predkolapsový stav a zvýraznená anxieta. Psychický stav sa u neho postupne zhoršoval, čo vyvrcholilo jeho hospitalizáciou v nemocnici v NsP Rimavská Sobota v dňoch od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX, kde mu bola diagnostikovaná zmiešaná disociatívna porucha štruktúry osobnosti. P. XX.XX.XXXX bol vyšetrený znalkyňou Q.. X. O. v inej trestnej veci, kde bol stíhaný za skutok, ktorého sa mal dopustiť dňa XX.XX.XXXX, pričom táto konštatovala, že v čase tohto skutku trpel závažnou duševnou poruchou - mániou s psychotickými príznakmi, v dôsledku čoho nemohol rozpoznať protiprávnosť svojho konania a ani svoje konanie ovládať. Následne bol hospitalizovaný v Psychiatrickej nemocnici Prof. Q. v S. od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX, kde bola v prepúšťacej správa taktiež skonštatovaná zhodná diagnóza. Sprievodnými javmi tejto choroby sú aj intrapsychické verbálne halucinácie, ako aj exacerbovaná psychotická symptomatika v zmysle paranoide perzekučných bludných obsahov.

Počas tejto hospitalizácie bol vyšetrený znalkyňou Q.. Y. J., ktorá vypracovala znalecký posudok v tejto trestnej veci, pričom z jeho záverov vyplynulo, že u neho nebolo zistené duševné ochorenie v pravom slova zmysle, t.j. psychóza, ale len zmiešaná porucha osobnosti, ktorá bola z forenzného hľadiska považovaná za poruchu trvalú, liečbou neovplyvniteľnú a jeho rozpoznávanie, ako aj ovládacie schopnosti boli v čase spáchania skutku dňa 28.11.2019 zachované.

Rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 18.02.2021 mu bol priznaný invalidný dôchodok vo výške 148,30 Eur mesačne z dôvodu, že bol u neho zistený pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 70 % práve pre jeho psychiatrické diagnózy.

Vzhľadom na tieto skutočnosti sa nestotožňoval so závermi znalkyne Q.. Y. Lóškovej, ktoré si osvojil prvostupňový súd, pretože z ostatných dôkazov vyplývali iné závery, o ktorých správnosti svedčia aj jeho dlhodobé hospitalizácie na psychiatrickom oddelení a taktiež aj konštatovanie poklesu jeho schopností vykonávať zárobkovú činnosť. Nesprávnym záverom znalkyne MUDr. Renáty Lóškovej je aj to, že mal len simulovať hlasy, keďže z prepúšťacej správy z Psychiatrickej nemocnice Prof. Matulaya v Kremnici jednoznačne vyplýva, že trpel halucináciami. V tomto smere sa javí ako správny práve znalecký posudok práve MUDr. Jany Bahledovej, vrátane jeho záverov, ktorý mal okresný súd akceptovať, pričom tento navyše odmietol vykonať navrhovaný výsluch tejto znalkyne a takýto postup nedostatočne odôvodnil. Medzi skutkami v predchádzajúcom trestnom konaní a tomto trestnom konaní ubehlo len 13 dní (15.11.2019 resp. 28.11.2019) a len ťažko si možno predstaviť, že v priebehu takejto krátkej doby došlo k takému zlepšeniu jeho zdravotného stavu, že boli u neho rozpoznávanie, ale aj ovládacie schopnosti plne zachované. Napokon súd prvého stupňa skúmal len okrajovo, či v čase spáchania skutku trpel duševnou poruchou a prioritne sa sústredil len na skúmanie otázky, či kombinácia požitia liekov a alkoholu mohla ovplyvniť jeho konanie. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že aj v čase spáchania tohto skutku trpel duševnou poruchou, pre ktorú nemohol rozpoznať protiprávnosť skutku a ovládať svoje konanie, a preto nie je za trestný čin trestne zodpovedný.

Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodol sám tak, že ho spod obžaloby oslobodí.

K podanému odvolaniu obžalovaného sa vyjadril okresný prokurátor písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 26.05.2021. Najprv poukázal na výrokovú časť napadnutého rozsudku a následne aj na obsah odvolania obžalovaného, z ktorého argumentáciou sa však nestotožnil. Naopak, okresný súd rozhodol zákonne a správne, v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného zákona a Trestného poriadku, na základe riadne ustáleného skutkového a právneho stavu, pričom svoje rozhodnutie aj dostatočne odôvodnil. Dôvody, ktoré uvádzal v odvolaní obžalovaný, sú len zopakovaním jeho obhajoby, ktorú produkoval počas hlavného pojednávania a s ktorou sa už prvostupňový súd v napadnutom rozsudku dostatočným spôsobom vysporiadal.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že sa obžalovaný dopustil predmetného skutku, ktorý vykazoval znaky citovaného trestného činu. Okrem toho bolo preukázané i to, že obžalovaný v čase spáchania skutku vedel rozpoznať protiprávnosť svojho konania a toto zároveň aj ovládať, teda za uvedené konanie bol trestne zodpovedný. Znalkyňa MUDr. Renáta Lóšková pri svojom výsluchu na hlavnom pojednávaní dostatočným spôsobom vysvetlila, z akých dôvodov dospela práve k takýmto záverom, ktoré obsahoval jej znalecký posudok. Navyše tieto závery plne korešpondujú so skutočnosťami vyplývajúcimi z ostatných dôkazov zabezpečených v tejto trestnej veci, ktoré boli vykonané na hlavnom pojednávaní, pričom otázka príčetnosti je otázkou právnou a práve preto je ju potrebné posudzovať a vyhodnotiť v spojení s ďalšími dôkazmi. V tomto smere ďalej poukázal najmä na výpoveď obžalovaného z prípravného konania, ktorý uviedol, že bol zdravý a zároveň bol schopný

popísať priebeh skutku, taktiež na výpoveď svedkyne Q. S., ktorá žiadne neadekvátne správanie obžalovaného nepopisovala. Obžalovaný svoj postoj k trestnej činnosti zmenil až po vydaní trestného rozkazu v tejto trestnej veci a zistení hrozby uloženia nepodmienečného trestu odňatia slobody, keď v nadväznosti na to začal poukazovať na svoj zlý duševný stav. Táto zmena postoja obžalovaného plne korešponduje so zisteniami znalkyne ohľadne čít jeho osobnosti.

Vzhľadom k tomu navrhla odvolanie obžalovaného podľa § 319 Tr. por. zamietnuť ako nedôvodné.

Na verejnom zasadnutí prokurátor krajskej prokuratúry považoval napadnutý rozsudok za zákonný a správny vo všetkých jeho výrokoch, v plnom rozsahu poukázal na argumentáciu okresného prokurátora uvedenú v jeho vyjadrení k odvolaniu obžalovaného, a preto navrhol odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť.

Naproti tomu obhajca v plnom rozsahu poukázal na dôvody uvedené v písomne podanom odvolaní. Zdôraznil, že v čase skutku obžalovaný nebol odborne liečený, na rozdiel od súčasnosti, resp. časti predchádzajúceho obdobia, pričom tento aktuálne užíva osem liekov denne, chodí každý mesiac na kontrolu a už sa nedopúšťa žiadnej trestnej činnosti. Obžalovaný nemohol byť v čase skutku za uvedenú trestnú činnosť trestne zodpovedný, nakoľko sa nepodrobil odbornej psychiatrickej liečbe, ktorá bola aj v tom čase potrebná. Vzhľadom k tomu navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil v celom rozsahu a vo veci rozhodol tak, že obžalovaného spod obžaloby oslobodí.

Obžalovaný sa pripojil k návrhu svojho obhajcu a zdôraznil, že nevedel, čo vtedy robil.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací zistil, že odvolanie bolo podané obžalovaným ako oprávnenou osobou, a to v zákonnej lehote proti rozhodnutiu, proti ktorému bolo prípustné. Následne preskúmal v intenciách § 317 ods. 1 Tr.por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku o vine a o treste, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytkané, by prihliadol len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr.por., čo však zistené nebolo. Po uvedenom procesnom postupe dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného nebolo podané dôvodne.

Súd prvého stupňa prejednávánemu prípadu venoval náležitú pozornosť a nemožno mu v tomto smere nič podstatné vyčítať. Stručne vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov tiež vtedy, ak si navzájom čiastočne odporovali. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zároveň zistiteľné, akými právnymi úvahami sa prvostupňový súd spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny obžalovaného zo spáchania skutku kladeného mu za vinu a správne postupoval, keď ho v konečnom dôsledku uznal za vinného z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Tr.zák.

Krajský súd v podrobnostiach poukazuje na odôvodnenie rozsudku okresným súdom najmä na str. č. 4, ako aj na posledný odsek vyjadrenia okresného prokurátora na str. č. 2, s ktorými sa stotožnil. Napriek tomu považoval za potrebné reagovať v rámci odvolacieho konania na námietky obžalovaného, ktoré však nebolo možné akceptovať v takom rozsahu, ktorý by viedol k inému meritórnemu rozhodnutiu vo výroku o vine.

V prvom rade je potrebné konštatovať, že vykonané dokazovanie jednoznačne preukázalo, že sa stal skutok, ktorý bol obžalovanému kladený za vinu, taktiež to, že tento bolo potrebné právne kvalifikovať ako prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Tr.zák., ako aj to, že ho spáchal práve obžalovaný, teda tieto skutočnosti neboli sporné. Obhajoba obžalovaného spočívala v tom, že vzhľadom na jeho duševnú poruchu v čase spáchania skutku, nemohol rozpoznať protiprávnosť svojho konania ani ho ovládať, a preto nebol za tento trestný čin trestne zodpovedný. Okrem výpovede obžalovaného na hlavnom pojednávaní, v tomto smere v jeho prospech vyznievali viaceré listinné dôkazy, a to vyššie uvedené lekárske správy, rozhodnutie Sociálnej poisťovne a závery znaleckého posudku vypracovaného MUDr. Janou Bahledovou v predchádzajúcej trestnej veci.

Naproti tomu v jeho neprospech vyznel znalecký posudok vypracovaný v tejto trestnej veci znalkyňou MUDr. Renátou Lóškovou, ktorý doplnila vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní, a o ktorého správnosti a úplnosti nemal pochybnosti ani odvolací súd, pričom sa znalkyňa súčasne náležite vyrovnala aj so skutočnosťami uvedenými v zmienených listinných dôkazoch, vrátane znaleckého posudku vypracovaného v predchádzajúcej trestnej veci, a zároveň jasne a zrozumiteľne odôvodnila závery, ku ktorým dospela. Z tohto dôvodu ani krajský súd nepovažoval za potrebný výsluch MUDr. Jany Bahledovej navrhnutý obhajobou, ktorá navyiac v tomto trestnom konaní ani nemala postavenie znalca, teda odvolanie obžalovaného vo vzťahu k správnosti postupu konania prvostupňového súdu nebolo dôvodné, keďže neboli zistené ani prípadné žiadne iné podstatné chyby konania, ktorými by došlo k porušeniu práva na obhajobu alebo na objasnenie veci v potrebnom rozsahu.

Súd prvého stupňa, ale aj okresný prokurátor, správne posúdili silu a hodnotu tohto dôkazu, avšak nielen izolovane, ale aj v spojitosti s inými vykonanými dôkazmi, ktoré preukazovali, v akom psychickom stave sa obžalovaný reálne nachádzal v čase skutku. Obžalovaný vo svojej výpovedi v prípravnom konaní zo dňa 10.02.2020, t.j. približne 2 a pol mesiaca po skutku, teda v čase, keď sa mal jeho duševný stav výrazne zhoršovať, podrobne popísal priebeh skutku, ktorý si vopred naplánoval, ako aj pohnútku, ktorá ho viedla k takémuto konaniu, čo nepochybne svedčí o cieľavedomosti jeho konania. Z výpovede svedkyne Q. S. taktiež vyplýva, že obžalovaný konal premyslene, pričom táto neuviedla žiadne skutočnosti, alebo okolnosti, ktoré by naznačovali akékoľvek neadekvátne správanie sa obžalovaného a sponchybňovali jeho normálny psychický stav. Navyiac, ako vyplýva z potvrdenia o zaistení vecí, obžalovaný po jeho stotožnení príslušníkmi polície ešte v ten deň dobrovoľne vydal predmetný prsteň, ktorý pred tým odcudzil, pričom ani vtedy nevykazoval žiadne znaky narušeného psychického stavu. Napokon nemožno opomenúť, že obžalovaný bol v rokoch 2016 až 2018 trikrát právoplatne odsúdený za majetkovú trestnú činnosť a dokonca v poslednom prípade za prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 Tr.zák., čiže ho možno považovať za tzv. špeciálneho recidivistu.

Ani pozornosťou odvolacieho súdu neušla zmena postoja obžalovaného k trestnému činu, pre ktorý bol trestne stíhaný v tomto konaní, keď svoj postoj zmenil a začal výrazným spôsobom poukazovať na jeho duševné ochorenie (čo je nepochybne jeho právom v rámci obhajoby), avšak stalo sa tak až v čase po doručení trestného rozkazu, ktorý mu bol za uvedený prečin uložený nepodmienečný trest odňatia slobody. Takáto zmena jeho postoja bola pochopiteľná ale berúc do úvahy všetky preukázané súvisiace skutočnosti a okolnosti, zároveň nasvedčovala účelovosti jeho obhajoby v snahe vyhnúť sa trestnej zodpovednosti, pričom korešpondovala aj so znalkyňou zistenými črtami jeho osobnosti.

Z hľadiska subjektívnej stránky trestného činu, a to zavinenia, možno dospieť k záveru, že obžalovaný konal v tzv. priamom úmysle, dokonca vopred pojatom a jeho pohnútkou bola snaha získať cennú vec, ktorej ďalším predajom by si zabezpečil peňažné prostriedky pre svoju potrebu.

Krajský súd po komplexnom zhodnotení dôkaznej situácie dospel k záveru, že súhrn vykonaných dôkazov vyznievajúcich v neprospech obžalovaného, ktoré na seba nadväzujú a dopĺňajú sa, vyracia ním produkovanú obhajobu a dostatočne preukazuje nielen to, že skutok kladený mu za vinu sa stal takým spôsobom, ako ho správne ustálil okresný súd, tento zároveň naplnil všetky zákonné znaky uvedeného prečinu, pričom ho spáchal práve obžalovaný, ale tiež to, že bol zaň aj trestne zodpovedný, keďže neboli splnené zákonné podmienky na aplikáciu ust. § 23 Tr.zák, ako sa toho domáhal obžalovaný.

Obžalovaný v podanom odvolaní neuviedol bližšie dôvody, pre ktoré napádal zákonnosť a odôvodnenosť výroku o treste.

Pokiaľ ide o úvahy o druhu a výmere trestu uloženého obžalovanému, odvolací súd sa stotožnil s výrokom prvostupňového súdu, ktorý obžalovanému uložil vyššie uvedený alternatívny druh trestu, ktorý však považoval za mierny, keďže obžalovaný spáchal prečin počas plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia za rovnakú trestnú činnosť, hoci okresný súd prihliadol na všetky skutočnosti, na ktoré bol podľa Trestného zákona povinný prihliadnuť, predovšetkým v zmysle ust. § 34 ods. 4 Tr.zák.

Prvostupňový súd u obžalovaného správne nezistil žiadnu poľahčujúcu, ale ani žiadnu priťažujúcu okolnosť (pomer 0:0) a z tohto dôvodu ani nedošlo k zmene hraníc zákonom ustanovenej trestnej sadzby, ktorá predstavovala rozpätie od 6 mesiacov až do 3 rokov. Uloženie alternatívneho druhu trestu, a to peňažného trestu vo výmere 180,- Eur, ako aj uloženie náhradného trestu odňatia slobody vo výmere 3 mesiace pre prípad úmyselného zmarenia peňažného trestu zo strany obžalovaného, na druhej strane nemožno považovať za nezákonné, ani neprimerané, a to predovšetkým s ohľadom na u neho zistenú zmiešanú poruchu osobnosti, ako aj skutočnosť, že sa v súčasnosti podrobuje pravidelne odbornej psychiatrickej liečbe a prestal s páchaním trestnej činnosti. Napokon krajský súd eventuálne ani nemohol sprísniť uložený trest, pokiaľ ide o jeho druh, resp. jeho výmeru, keďže odvolanie podal len obžalovaný a z tohto dôvodu musel rešpektovať zásadu zákazu zmeny k horšiemu (tzv. zákaz reformatio in peius) upravenú v ust. § 322 ods. 3, druhá veta Tr. por.

Podľa § 319 Tr.por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

S poukazom na vyššie uvedené dôvody krajský súd ako súd odvolací, po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti napadnutých výrokov o vine a o treste, ako aj správnosti postupu konania, ktoré im predchádzalo, považoval podané odvolanie obžalovaného za nedôvodné, a preto v súlade s citovaným ustanovením Trestného poriadku rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia, a to pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.